

Vroeg seizoen vaste planten

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Fotografie: René Faas

Het heeft er veel van weg dat het hele jaar een paar weken voor loopt. Voor een aantal vaste planten lijkt het najaar nu echt begonnen. Veel gewassen vertonen duidelijke tekenen van verval. Toch is het niet zo dat de rooitijd vanzelfsprekend vroeger zal zijn. Het is dus gevaarlijk om hier op te speculeren. Van belang is nu dat de gewasverzorging er op gericht is om het gewas nog even vitaal te houden, zonder dat er bovengrondse groei wordt gecreëerd. Als de planten nu al echt gaan afsterven zal dit ten koste gaan van het volume van de ondergrondse plant. Gaat de plant bovengronds weer groeien, dan gaat dit niet alleen ten koste van de ondergrondse groei, maar ook van de houdbaarheid in de bewaring. Het is dus belangrijk om in dit stadium van de teelt goed na te denken over elke te nemen teeltmaatregel.

GEWASBESCHERMING

Veel schimmels die nu in de gewassen komen zijn secundair. Dit houdt in dat de planten deze schimmels pas krijgen als ze verzwakken. Spuiten tegen deze specifieke schimmels heeft dan meestal geen zin. Het is zelfs zo dat de ontwikkeling van deze schimmels een onderdeel is van het afstervingsproces. Uiteindelijk moet het bovengrondse gewas toch ergens van afsterven. Het enige probleem is dat het daarvoor nu nog te vroeg is. Omdat het bestrijden van schim-

mels die alleen op een verzwakt gewas komen vrij zinloos is, moet de prioriteit liggen op het voorkomen van gewasverzwakking. Daarnaast kan wel met preventieve middelen zoals Mancozeb en zwavel gespoten worden, om er voor te zorgen dat de wat gevaarlijke schimmels als echte en valse meeldauw de kans krijgen zich bovenmatig in het gewas te ontwikkelen. Ook deze bespuitingen moeten met mate worden toegepast. Als op dit moment een schimmelanalyse wordt uitgevoerd komen er erg veel schimmels uit, maar dit wil niet zeggen dat de plant hier bovenmatig hinder van ondervindt. Als er geen speciale reden voor is lijkt het niet verstandig om dit te doen. Als je met deze lijst naar bestrijdingsmiddelen gaat zoeken, moet er nog een hele vergifkast op en dat is uit diverse oogpunten ongewenst. Gelukkig zijn de toeleveringsbedrijven hier ook erg terughoudend. Dit houdt natuurlijk niet in dat er geen aandacht meer hoeft te zijn voor schimmelziekten. Schimmels als Rhizoctonia en Phytophthora blijven natuurlijk zeer schadelijk voor het gewas.

VITAAL GEWAS

Het behouden van een vitaal gewas is best wel ingewikkeld. Als je nu volop stikstof gaat gebruiken, lukt het best wel om er nog een prachtig gewas op te krijgen. Probleem is dat als je dit doet en je combineert dit met bespuitingen met middelen uit de groep van de strobilurinen, het gewas later in de tijd vrijwel helemaal niet meer zal afsterven en dus in de bewaring een zwakke plant zal zijn. Ten eerste gaat de

plant te laat in rust en tevens is de plant door de groeispuurt te weelderig. Het komt er dus op neer, dat er geen bovengrondse groei moet worden gecreëerd om het gewas er leuk uit te laten zien, maar dat geprobeerd moet worden om het gewas, voordat er te veel verval in zit, op peil te houden. De beste manier om dat te doen, is bekijken of de plant nog stikstof nodig heeft om vitaal te blijven. Als dit zo is - en dat kan door de grote regenbuien, zeker op schrale grond best wel voor komen - mest deze stikstof dan bij met een meststof die ook veel kali bevat zoals bijvoorbeeld Multy K Mg. Er wordt dan stikstof gestrooid zonder dat er een groeispuurt ontstaat. Het strooien van enkelvoudige stikstof zoals kalkammonsalpeter zorgt vrijwel altijd voor extra gewasgroei. Naast de bemesting kan een bespuiting met bitterzout het gewas harder maken zodat het langer vitaal blijft. Op gewassen die niet meer echt vitaal zijn kan soms ook nog wat Ureum of Aminosol worden toegevoegd. Beide middelen activeren het gewas. Als dit op een vitaal gewas wordt gespoten, kan dit ook enige ongewenste weelderigheid veroorzaken.

PER GEWAS BEKIJKEN

Het is de kunst om een gewas zo te telen dat deze precies in de rooitijd aan rooien toe is. Tijdens de rooitijd moet het gewas liefst in rust zijn, of in ieder geval bezig zijn in rust te gaan. Er moet dus per perceel en eigenlijk per gewas bekeken worden of er actie nodig is. Alleen op die manier bereiken alle gewassen gelijktijdig de eindstreep.

